

Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. Vaste commissie voor EL&I
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Postbus 735
3800 AS Amersfoort
Displayweg 1
3821 BT Amersfoort
tel 033 450 77 50
www.eigenhuis.nl

handelsregister 40.50.60.58
ING 2665588
ABN-Amro nr 55.30.41.010
BTW NL0036.83.436.B01

Datum	Kenmerk	Onderwerp	
06 december 2011	111107 CU	Warmtewet	
Contactpersoon	Doorkiesnummer	Mailadres	Pagina
Claudia Umlauf (VEH)	(033) 450 77 49	c.umlau@eigenhuis.nl	1/5
Barbara Klomp (Woonbond)	(020) 551 77 36	b.klomp@woonbond.nl	

Geachte Tweede Kamerleden,

U heeft op 5 december de reactie van minister Verhagen ontvangen naar aanleiding van gestelde vragen over de Warmtewet. Ter voorbereiding van uw besluitvorming over deze wet willen de Woonbond en Vereniging Eigen Huis u op de hoogte brengen van het volgende.

De Woonbond en Vereniging Eigen Huis hebben in oktober 2011 een onderzoek door het Centrum voor Energievraagstukken (verbonden aan de Universiteit van Amsterdam) in samenwerking met TNO laten uitvoeren naar het huidige voorstel voor de Warmtewet. Op onafhankelijke wijze is onderzocht welke juridische en economische gevolgen het voorstel met zich meebrengt voor de circa 600.000 huishoudens die zijn aangesloten op stads- of blokverwarming (zie voor onderzoeksrapport de bijlage).

De onderzoekers concluderen dat het huidige voorstel voor de Warmtewet niet leidt tot consumentenbescherming voor de hiervoor genoemde grote groep huishoudens die voor de levering van warmte afhankelijk is van een monopolist. De bescherming is zelfs verslechterd ten aanzien van het vorige voorstel. In de hele discussie over de Niet Meer Dan Anders (NMDA)-prijs wordt steevast een cruciaal punt vergeten: *een kostentoerekeningsmodel*. De onderzoekers tonen aan dat zo'n model een noodzakelijke voorwaarde is om te beoordelen of en in hoeverre het NMDA-beginsel afnemers beschermt tegen de monopoliemacht van warmteleveranciers. Daarnaast tonen de onderzoekers onjuistheden aan in de aannames die op basis van het huidige wetsvoorstel worden gedaan ten aanzien van het NMDA-beginsel. Ook moeten volgens de onderzoekers de redelijke prijs terug en de terugwerkende kracht terug in de wet. Daarnaast concluderen ze dat de rendementstoets in het huidige voorstel, onvoldoende bescherming aan de consument biedt.

Onderstaand een nadere uiteenzetting van de belangrijkste onderzoeksresultaten met daaruit voortkomend een pleidooi van de Woonbond

Datum	Kenmerk	Onderwerp	Pagina
6 december 2011	111107 CU	Warmtewet	2/5

en Vereniging Eigen Huis om de Warmtewet dit keer echt in het belang van de consument en definitief te maken.

Kostentoerekeningsmodel

Stadsverwarming is een monopolie. De afnemers zijn afhankelijk van hun leverancier en hebben geen alternatief. Dit feit op zichzelf rechtvaardigt al regulering, waarin de Warmtewet probeert te voorzien door onder andere het invoeren van het NMDA-beginsel voor de vaststelling van de maximumprijs.

Er is echter geen inzicht in de vraag of dit beginsel zoals het nu is ingevuld de consumenten ook echt beschermt, zoals de bedoeling van de wet is. Dit inzicht ontbreekt omdat er geen zicht is op de kosten van de warmtevoorziening. Er is immers geen kostentoerekeningsmodel, op grond waarvan de kosten van de voorziening objectief vastgesteld kunnen worden.

Dit terwijl het vaststellen van de (efficiënte) kosten de eerste noodzakelijke stap is bij prijsregulering. Die stap is in de warmtewet overgeslagen met alle gevolgen van dien.

Beide consumentenorganisaties pleiten daarom voor een robuust kostentoerekeningsmodel. Zonder zo'n model is het onmogelijk om antwoord te geven op de vraag of en in hoeverre er door exploitanten excessieve prijzen gevraagd kunnen worden en of sommige exploitanten mogelijk juist verlies lijden op de warmtevoorziening.

Een kostentoerekeningsmodel is niet alleen van belang om te kunnen bepalen wat een redelijke prijs is voor warmtelevering, maar ook voor de maatschappelijke discussie over deze energievoorziening. Steeds meer projecten krijgen stadsverwarming als energievoorziening. Echter, het overheidsbeleid hieromtrent kan zonder kostentoerekeningsmodel niet op objectieve informatie en weloverwogen keuzes worden gestoeld.

Correcte invulling van het NMDA-beginsel noodzakelijk

De Woonbond en Vereniging Eigen Huis hechten er waarde aan om vast te houden aan het Niet Meer Dan Anders-beginsel, maar hier moet dan wel op een juiste manier invulling aan gegeven worden.

Vanaf het initiatiefvoorstel voor de Warmtewet is het uitgangspunt geweest dat de prijs voor warmtelevering wordt gerelateerd aan de gassituatie van een huishouden. De maximum prijs is gebaseerd op de integrale kosten die een gebruiker zou moeten maken voor verkrijgen van dezelfde hoeveelheid warmte bij het gebruik van gas als energiebron.

Vasthouden aan dit beginsel vinden de consumentenorganisaties een voorwaarde, maar dan moet dit beginsel wel op de juiste manier worden bepaald. Door verkeerde aannames betalen de huishoudens die onder de

Datum	Kenmerk	Onderwerp	Pagina
6 december 2011	111107 CU	Warmtewet	3/5

Warmtewet vallen straks op zijn minst € 100 te veel per jaar aan variabele kosten voor warmtelevering als de wet conform het huidige voorstel in werking treedt. Dit is maar liefst € 60 miljoen per jaar ten gunste van de warmte-exploitanten. Laat staan wat ze in het verleden al hebben geïncasseerd.

De volgende onjuistheden voor de berekening van de maximumprijzen worden door de onderzoekers geconstateerd.

➤ *Geen NMDA toegepast op aansluiting*

Er zijn drie componenten aan de kosten van levering voor warmte (en ook gas): een aansluitvergoeding, een vaste jaarprijs en een variabel verbruikstarief. Op de laatste twee wordt het NMDA-beginsel toegepast, op de aansluitvergoeding niet. Hierdoor zijn de totale kosten ook niet NMDA. Voor de netbeheerder bestaat de mogelijkheid om voor de aansluiting op het warmtenet een (veel) hoger bedrag te vragen dan voor de aansluiting op het gasnet gerekend zou worden.

➤ *Verkeerde aannames ten aanzien van variabele tarieven*

Op basis van het huidige voorstel wordt niet uitgegaan van State of the Art (SOTA) Cv-ketels. Dit is niet correct en heeft een verhogende invloed op de warmteprijs. Daarnaast wordt verondersteld dat woningen die zijn aangesloten op een warmtenet geen leidingverliezen hebben, in tegenstelling tot woningen die zijn aangesloten op aardgas. Ook dit is niet realistisch en het heeft een verhogende werking op de prijs.

➤ *Verkeerde aannames ten aanzien van vaste kosten*

Ten aanzien van de vaste kosten is op dit moment geen goede vergelijking mogelijk door het ontbreken van essentiële informatie zoals hoe het zit met de eigendomsverhoudingen van de installaties, de huurkosten die bij huur van installatiecomponenten betaald moeten worden en welke Basis Aansluitkosten (BAK) destijds in rekening zijn gebracht.

Redelijke prijs terug in de wet

De consumentenorganisaties pleiten voor het opnemen van de redelijke prijs in de Warmtewet. De redelijke prijs is uit het huidige voorstel voor de Warmtewet gehaald. De onderzoekers constateren dat daarmee het voorstel voor de Warmtewet is verslechterd. De vaststelling van de maximumtarieven op basis van het NMDA-beginsel sluit niet het risico uit dat groepen consumenten onredelijk hoge tarieven betalen, in die zin dat een grote disproportie bestaat tussen de voor hen werkelijk gemaakte kosten en de gevraagde prijs. Ook gezien de voorziene stijging van de gasprijs in de toekomst. Anders gaat van een warmtewet geen stimulerende werking uit.

Datum	Kenmerk	Onderwerp	Pagina
6 december 2011	111107 CU	Warmtewet	4/5

Wat de redelijke prijs is, is nu niet duidelijk, daarvoor ontbreekt een kostentoerekeningsmodel. Hoe kan de NMa oordelen dat er geen sprake was van overwinsten als zij niet volledige inzage in de boeken heeft gehad?

Naar aanleiding van het onderzoek stellen de woonbond en Vereniging Eigen Huis voor om de redelijke prijs en daarmee de warmtetarieven te onderwerpen aan een lichte vorm van regulering.

Warmteleveranciers zouden moeten worden verplicht hun tarieven te berekenen in overeenstemming met een gestandaardiseerd berekeningsmodel voor tarieven, waarin alle kostenposten voor de consument, die samenhangen met de levering van warmte, zijn opgenomen. De leveranciers moeten desgevraagd aantonen, dat de tarieven in overeenstemming met het, door de NMa op te stellen, model zijn vastgesteld.

Rendementstoets

De in het huidige voorstel opgenomen rendementstoets biedt onvoldoende bescherming aan de consument. Dit is een ex post regel die pas wordt ingezet als consumenten al nadeel hebben geleden door te hoge tarieven. Bovendien is niet duidelijk hoe de rendementen zullen worden gemonitord door de NMa en onder welke omstandigheden sprake is van een onredelijk rendement bij de levering van warmte.

Terugwerkende kracht terug in de wet

De terugwerkende kracht moet weer terug in de wet. De belangenorganisaties pleiten voor een opname van de terugwerkende kracht tot in ieder geval 2007 in de Warmtewet.

De Warmtewet zou oorspronkelijk terugwerkende kracht hebben. Als gevolg daarvan zouden de consumenten de bedragen die zij in het verleden te veel betaald hebben terug ontvangen. Deze terugwerkende kracht is al eerder ten nadeel van de warmteafnemers opgeschoven van 2004 naar 2007. Echter, de NMa adviseerde vervolgens om de terugwerkende kracht in zijn geheel te laten vervallen. De NMa baseerde dit advies op haar inzicht dat de tariefverschillen niet te wijten waren aan de overwinsten van de warmteleveranciers. Deze conclusie van de NMa is niet realistisch. Alvorens te kunnen spreken over wel of geen overwinsten, zal er eerst een kostentoerekeningsmodel moeten komen.

Datum	Kenmerk	Onderwerp	Pagina
6 december 2011	111107 CU	Warmtewet	5/5

Kortom

Samengevat pleiten de Woonbond en Vereniging Eigen Huis op basis van het onderzoek door het Centrum voor Energievraagstukken en TNO voor:

- een robuust kostentoerekeningsmodel (noodzakelijk voor maatschappelijke discussie en redelijke prijs);
- het correcter invullen van het NMDA-beginsel. Dit leidt minimaal tot € 100 lagere kosten (13%) per huishouden per jaar voor het variabele deel van warmtelevering en daarmee minimaal € 60 miljoen per jaar minder te incasseren door warmte-exploitanten;
- een redelijke prijs terug in de wet;
- een terugwerkende kracht terug in de wet tot in ieder geval 2007.

Er is al lang en veel gediscussieerd over de Warmtewet. Wij hopen dat u deze nieuwe inzichten aangrijpt om de Warmtewet definitief consumentvriendelijk te maken en de discussie daarmee af te ronden. Indien gewenst lichten wij u deze brief en het rapport graag toe.

Met vriendelijke groet,

Rob Mulder
Directeur Strategie & Belangenbehartiging
Vereniging Eigen Huis

Ronald Paping
Algemeen Directeur
Nederlandse Woonbond